

Wychodzi we Wtorek,
Czwartek i Sobotę.
Przedpłata w miejscu:
rocznie . . . 10 złr.
ćwierćrocznie 2 „ 50 e.
miesięcznie — „ 85 „
Z przesyłką pocztową:
rocznie . . . 13 złr. 60 c.
ćwierćrocznie 3 „ 40 „
miesięcznie . 1 „ 15 „
W Wiedniu przyjmuje
przedpłatę i ogłoszenia T.
Bieńkowski, przy Augustiner-
strasse (Bürgerspital).

DZIENNIK POLSKI.

Lwów, dnia 18. Kwietnia.

„Przyjaciel Domowy“ ja-
ko dodatek rocznie 4 złr. 20 c.
Redakcja w rynku Nr. 178.
w lokalu drukarni Poremby.
Wydawnictwo pod l. 503³/₄
obok kościoła P. Marji.
Ekspedycja i agencja inse-
rat na placu katedralnym pod
l. 31, w domu Majewskiego.
Za ogłoszenia od wiersza
drobnego druku 4 c. (oprócz
opłaty stepowej 30 kr.)
Reklamacje nieopieczęto-
wane wolne są od opłaty. —

Wiadomości polityczne.

Jak utrzymują teraz w wiedeńskich kołach półurzędowych, nastąpi zwołanie rady państwa najprędzej dopiero w połowie przyszłego miesiąca, i zaraz po zebraniu będzie jej przedłożoną zrewidowana konstytucja lutowa, jako wniosek rządowy. Odnosny projekt, dzieło radcy dworu p. Stählina, ma być już gotowy, ale obrady nad nim rozpoczną się dopiero po koronacji w Budzie, przy której ma reprezentować Radę państwa liczna delegacja. Przypuszczają, że Rada państwa ukończy w 3. miesiącach dzieło rewizji konstytucji, tak, że z początkiem września będzie mogła zebrać się delegacja dla przyłożenia ostatniej ręki do ukończenia budowy konstytucyjnej. Daj Boże! jednak obawiać się potrzeba, ażeby w końcu nie zabrakło budowniczych.

Pogłoski o zmianach ministerjalnych utrzymują się w Wiedniu ciągle, pomimo wszelkich zaprzeczeń. Przedwczoraj mówiono na pewno, że minister handlu hr. Willersdorff otrzymał już żądaną dymisję, a jako domniemanego następcę jego wymieniono p. Hopfena; prócz tego na ministerstwo rolnictwa podawano jako kandydatów pp. Hasnera i Wrbnę, a na ministra sprawiedliwości p. Mendego; tylko pogłoski o nominacjach pp. Herbsta i Giskry ucichły teraz zupełnie, a być może, że także i powyższe pogłoski nieprzeżyją dnia jutrzejszego.

W końcu zasługuje jeszcze na wzmiankę wieść, utrzymująca się wbrew niedawnemu zaprzeczeniu w kołach świadomych rzeczy, o mającem nastąpić założeniu wielkiego obozu pod Olomuńcem. Nie byłoby w tem zresztą nic dziwnego; przeciwnie bardziej dziwiłoby się potrzeba, gdyby Austria w chwili zbrojenia się całej prawie Europy, nie przedsiębrała żadnych zgółła przygotowań wojennych, albo ograniczała się tylko na sprawie- niu nowych mundurów dla kilku bataljo- nów, których lustracja ma się teraz odbyć w Wiedniu.

Peszteński dziennik urzędowy ogłasza najwyższe postanowienie, którem udzieloną została amnestja za wszelkie z urzędu śeiga- ne przestępstwa prasowe, popełnione po dzień 17. marca. Ten sam dziennik donosi, że cesarz i cesarzowa przybędą do Budy na 14 dni przed dniem oznaczonym dla koro- nacji. Na kilka dni przed koronacją, będzie cesarz przyjmować deputację krajową, która

wręczy mu dyplom inauguralny. W dniu ko- ronacji będzie uczta dworska na 900 osób.

Zwołany teraz na nowo sejm kroacki, ma podług najnowszego obwieszczenia bana, odebrać tylko reskrypt cesarski z odpowie- dzią na adres swój, wziąć go pod obradę i powziąć w tym względzie uchwałę sejmową przedłożyć cesarzowi.

Z Warszawy piszą: Rząd rosyjski posuwa już zaprawdę aż do śmieszności swoje usiłowania, by pozbawić królestwo polskie nawet cienia jakiegokolwiek samo- istności. Oto nowy dowód tego. Dotychczas miało królestwo polskie własną mennicę, w której bito monetę zawsze jeszcze z or- lem polskim, umieszczonym w pośrodku rosyjskiego. Wkrótce jednak ma być ogłoszony ukaz carski, który zniesie tę monetę, i odtąd nastąpi także i w tym względzie zlanie administracji polskiej z rosyjską, i to naturalnie „dla dobra wiernych podda- nych królestwa polskiego“.

Wkrótce ma przybyć do Warszawy rosyjski minister oświecenia hr. Tolstoj, a celem jego przybycia ma być przeistoczenie tutejszej szkoły głównej w uniwersytet słowiański. Nie należy jednak rozumieć pod tem utworzenia katedr dla języków słowiań- skich, gdyż to uczynił już po części sam Wielopolski. Ma to być raczej uniwersytet różnojęzyczny, w którym pojedyncze przed- mioty wykładane będą to w tym to w owym języku słowiańskim. Właściwy zaś zamiar jest ten, ażeby albo zdemoralizować uni- wersytet polski, albo też bez wielkiego hałasu zamienić go powoli w rosyjski.

Z Litwy wieści ciągle smutne. Moskwa bawi się dodławianiem ofiary, która naprze- kor jej żyje. Gwałtowne wywłaszczanie Po- laków, religijne prześladowanie, palenie ak- tów sądowych po polsku pisanych, policyjno- szpiegowskie rządy, wszystko to stało się już normalnym stanem. Zaliczkowe kasy, za- łożone w celu ułatwienia moskalom naby- wania majątków na Litwie i białej Rusi, po- częły już funkcjonować. W Wilnie zgłosiło się po zaliczki 20 czynowników — w krótko będą odgrywać rolę panów, gdy do niedawna jeszcze, niejednen z nich w głębi Rosji piasto- wał najniższe urzędy.

Zbrojenie się Moskwy staje się też co- raz jawniejszem światu. Generał-porucznik Chomentowski, intendent jenerałny wszystkich

wojsk stojących w Warszawskim okręgu wojskowym, który już od pewnego czasu bawi w Petersburgu w sprawie zaopatrzenia wojsk, przeznaczonych do wielkiego obozu warszawskiego, powróci do Warszawy zaraz po Wielkanocy, gdyż temi dniami powołano znowu do stolicy kilku jenerałów, a między tymi także jenerała Krasnokutskiego, który ma dowodzić w obozie sześciu pułkami jaz- dy trzeciego korpusu armji, który dotych- czas stał nad Pilicą. Gwardja konna, sto- jąca w Pilicy, uda się także do obozu, a z początkiem maja będzie tam już kilka dy- wizji piechoty. Urzędowe organa moskiew- skie zaprzeczają temu, jakoby Rosja zamy- ślała o wojnie w związku z Prusami prze- ciw Francji, i zaprzeczenia te mogą nawet zasługiwać na wiarę, gdyż cel zbrojenia się Moskwy jest w tej chwili widocznie całkiem in- ny. Nie podlega bowiem najmniejszej wątpliwo- ści, że rząd rosyjski zamyśla kwestję wschodnią jeszcze tego lata doprowadzić do ostatecznego załatwienia, a kto tylko uwagę swą zwróci na przygotowania wojenne w królestwie pol- skiem, które Rosjanie bez krzyku i wrzasku przeprowadzają, temu rzecz ta zupełnie jest jasną. Prawie codziennie przychodziły w osta- tnim miesiącu działa kolej żelazną, które natychmiast transportowano ku południowi. W tym samym kierunku dyrygowano prawie całą kawalerję, która dotąd zostawała w Kró- lestwie, podczas gdy piechota, będąca pod- czas zimy przeważnie na urlopie, od 13. kwietnia zbiera się w punktach zbornych, zkład również uda się ku południowi. Wszy- stkie zasoby w magazynach uzupełniono, a do wszystkich zarządów kolei wysłano zapy- tanie, jaka liczba wojska może być codzien- nie transportowana. Jeśli dzienniki rosyjskie zaprzeczają tym i podobnym pogłoskom, lub zapewniają, że Rosja wcale nie zamyśla o zają- ciu Stambułu, to podobne wieści zasługują tylko o tyle na uwagę, iż rzeczywiście wiadomo jest w Petersburgu, że na teraz opanowanie tu- reckich posiadłości byłoby niemożliwem i że obecnie Rosja byłaby już zadowolona z upad- ku Turcji i opanowania Stambułu przez Gre- ków. Na teraz niczego więcej nieżąda Ro- sja, mając nadzieję, że na przyszłość łatwo reszty dokona.

Sprawa luksemburska, która niestraciła wcale jeszcze swojego charakteru alarmują- cego, ugrzęzła teraz na mieliźnie rokowań dyplomatycznych, z której wydobyć się może stanowcza jakaś decyzja z jednej lub dru-

giej strony; czego jednak niemożna się spodziewać przed upływem świąt wielkanocnych. W prawdzie utrzymują półurzędowe organa francuskie, że z obu stron zaczyna już powiewać duch więcej pokojowy, a „La France” zapowiada nawet, że rząd francuski udzieli już temi dniami izbie autentycznego wyjaśnienia sytuacji; ale zapewnienia te i obietnice niebardzo jakoś wpływają na uspokojenie opinii powszechnej, i zapal wojenny zamiast przygasać, zdaje się wzmacniać coraz więcej po obu stronach Renu. Ciągłe też są jeszcze w dziennikach na porządku dziennym najrozmaitsze wieści o zamierzonych lub zawartych już na przypadek wojny przymierzach, które naturalnie tyle tylko mogą mieć wartości, iż cechują obecną sytuację wskazywaniem zupełnej jej niepewności. To jedno tylko jest już dziś rzeczą jasną, że ostateczne rozstrzygnięcie tej sprawy zależeć będzie od postawy Austrii, i dla tego też ubiegają się obie strony sporne z największą gorliwością o jej przymierze. Jaką decyzję poweźmie Austria, trudno dotąd przewidzieć; ale to pewnie przyzna dziś każdy człowiek rozsądny, że bezczelnością jest ze strony centralistycznego organu „N. fr. Presse” twierdzenie, iż tylko przymierze Austrii z Prusami, może się stać zbawiennym dla ludów monarchii austriackiej.

Jeżeli można wierzyć korespondencji włoskiej do „Vaterlanda” był powodem ostatniej zmiany gabinetu włoskiego wpływ Francji, a mianowicie przychylenie się króla Wiktora Emanuela do zawarcia przymierza z Francją przeciw Prusom, czemu Ricasoli stanowczo się sprzeciwiał. Czy tak było w istocie, niewiadomo, a nawet i ostatnia interpelacja o to pana Mallaret w parlamencie włoskim, nieprzyczyniła się do wyjaśnienia rzeczy, gdyż p. Ratazzi odmówił po prostu odpowiedzi na to pytanie. Za to na drugie pytanie tego samego interpelanta, co do sprawy rzymskiej, zapewnił stanowczo minister, że rząd wykonuje lojalnie konwencję wrzesniową i zniweczy wszelkie nsiłowanie, któreby zagrażało niebezpieczeństwem przyszłości tej kwestji.

Omer Basza, przeznaczony na naczelnego wodza w Kandji, odjechał już ze Stambułu, zabrawszy z sobą półtora tysiąca wojska, dla stłumienia resztek powstania; wszelako nie łatwym to będzie dla niego zadaniem, gdyż jak zapewniają najświeższe doniesienia ze Wschodu, jest już cała wyspa Kandja w ręku chrześcijan, którym rosyjskie okręty dowożą obficie wszelkich potrzeb.

Polacy w obec dwóch wrogów.

Jednocześnie z dwóch różnych stron doszły nas niepomyślnie dla nas wiadomości. Nie dla tego jednak zwracamy na nie uwagę czytelników naszych, by wykazać, jak na narodowość naszą ciągle biją gromy, a nie-

przyjaciele nasi podając sobie nawzajem przyjaźną dłoń, udusiłby ją chcieli w swych objęciach, bo do tego jesteśmy od wieku aż zanadto przyzwyczajeni; nie z tej też przyczyny, aby nad naszą niedolą gorzkie zawodzić żale, podajemy owe doniesienia do wiadomości ziomków naszych, lecz dla tego, aby uwydatnić solidarność między odwiecznymi wrogami, którzy odkąd wystąpili na scenie dziejowej, bez przerwy w zaciętej walce cychali na naszą wolność i niepodległość.

Niemcy, a później Krzyżacy i Moskwa, oto nasi odwieczni wrogowie, którzy krok po kroku, chytrą siłą, za pomocą traktatów lub krwawych wojen, — ale zawsze z jasno wytkniętym celem — co raz bardziej wdzierali się w dzierżawy Rzeczypospolitej, a korzystając z wszelkich nadarzających się okoliczności, w końcu wywołali rozkład i upadek Ojczyzny naszej. Najzaciętsi nawzajem nieprzyjaciele, bo z jednej strony Prusacy a z drugiej Słowianie, pracowali spolem na naszą zgubę. I dokonali dzieła swego, bo Rzeczpospolita polska zakończyła byt swój; lecz nie dość im było tego, bo nie tylko chcieli oni zniweczyć państwo, ale chodziło im o wyćpienie całego narodu.

Sumienie bowiem nie dozwalało im spokojnego posiadania zagrabionej zdobyczy, a każdy Polak stawał przed ich oczyma, jak mara przed oczyma mordercy. I pojęli oni, że nie będą mogli się cieszyć nieprawym sposobem nabytą cudzą własnością, jak długo Polacy istnieć będą, jako silny kilkunasto-miljonowy naród.

Do roku 1772 toczyła się walka o byt Rzeczypospolitej, o niepodległość samodzielnego państwa; odtąd Prusy i Rosja po dokonaniu dzieła rozbioru, pracują dalej na tej samej niwie, w celu wyćpienia narodowości naszej. Nigdy zaś nie postępowały one z tak bezwzględny okrucieństwem i z tak żelazną konsekwencją, jak obecnie; teraz bowiem stanowią one pierwszą potęgę Europy i nie potrzebują się żadnych z jakkolwiek obawiać przeszkód; Europa zaś milczy i milczeniem swoim zdaje się potakiwać zamiarom Prus i Rosji, nie bacząc, że wkrótce i na nią zwałą się podobne klęski, którym nie tak łatwo podoła, jeżeli dozwoli, aby inne narody tępiono.

Rosja każdym nowym ukazem zadaje zabójczy cios autonomji królestwa, a najświeższy ukaz znosi odrębną administrację finansów Kongresówki. W parlamencie zaś niemieckim, w skutek złożenia mandatu z strony posłów polskich, którym nie powiodło się przeszkodzić aktowi gwałtu, wcielającemu ziemie polskie do związku niemieckiego, prezydent Simson odezwał się, „iż historia nad protestem tym przejdzie do porządku dziennego”.

Rosja siłą i gwałtem ciemieży nas i czyni to bez wszelkich ogródek, na mocy prawa silniejszego; pan Simson zaś, sławny niemiecki liberał z r. 1848, stawia się na sta-

nowisku opatrności, bo wydaje wyrok swój w imieniu przyszłych dziejów.

Lecz tak jak brutalna siła nie wytępi narodu, tak i cywilizacja niemiecka niezażę naszej narodowości; bo opatrność nadając nam obrębną między ludami Europy cechę, przekazała nam posłannictwo, którego spełnienie stanowi właśnie powód naszego istnienia.

W moc więc tego wyższego mandatu, a na przekór wszelkim ukazom moskiewskim i doktrynerskim uchwałam parlamentu niemieckiego naród polski nieprzestanie istnieć, a historia, na którą się tak gładko powołał pan Simson, daje nam właśnie wszelką otuchę, że i nasza dola niebędzie wiecznie trwała. I to daje nam siłę i cierpliwość do przetrwania wszystkich, choćby najboleśniejszych ciosów, od jakich nas nieoszczędzają wrogowie nasi.

Większość sejmu czeskiego.

Rozwiązany sejm czeski, będąc wyrazem stronnictwa narodowego, stanął był w opozycji przeciw obecnemu rządowi, albowiem opierając się na nieprzedawnionych prawach historycznych korony św. Wacława, domagał się należnego stanowiska wpływowego w rzeszy ludów, w skład państwa wchodzących.

Opozycji tej jednak nieuwzględnił rząd, albowiem takowa stała mu na przeszkodzie w utworzeniu drugiej połowy monarchji, którą po zaspokojeniu Węgrów, pod jeden strychulec centralizacji pan-germańskiej podciągnąć zamysłał; odwołał się do narodu czeskiego i chociaż lud, arystokracja i warstwy inteligencyjne pozostały w obozie narodowym, toć jednak udało się rządowi w kurji właścicieli posiadłości większych uzyskać przewagę i wskutek tejże utworzyć sejmową większość, skłoną do bezwzględnego popierania zamiarów rządowych.

Każdy bliżej obznajomiony z stosunkami czeskimi, ma to silne przeświadczenie, iż obecna reprezentacja tego kraju, jest tylko sztucznie wywołanym ciałem, które rząd, mając przeprowadzenie wyborów w ręku, przez wpływy swe utworzyć zdołał.

Większość tedy sejmu odpowiada znacznej tylko mniejszości narodu czeskiego i zawdzięcza swe istnienie poparciu rządowemu, które w bardzo wielu względach surowej podpada krytyce.

I tak przeprowadzano wybory pod wielu względami nielegalnie, dopuszczano się różnych nadużyć, używano najróżnorodniejszych wpływów, byle tylko uzyskać większość. Narodowe uczucie Czechów, przez sztuczną tę większość głębokiej doznało urazy, gdyż mianowano marszałkiem człowieka, który rodzinnym językiem przemówić nie zdołał — dozwolono posłom z kurji posiadłości większych stanowić o ważności własnych wyborów; jednym słowem w sprawie wójta, obrałno sędzią wójta. Nie dziw tedy, iż mniejszość stronnictwa narodowego zacięta sto-

czyła walkę, zwłaszcza, iż sprawozdawca większości dr. Herbst, przy dyskusji nad zasadniczą sprawą o wysłanie delegacji do rady państwa, zamiast w sejmie, siedział w restauracji i wyrządził czynem tym obelgę całemu stronnictwu. Postępowanie takie wywołało liczne protesty, a ostatecznie zerwanie sejmu czyli raczej usunięcie się z sali obrad.

Lecz nie tylko większość sejmowa, ale oraz i rząd sam dopuścił się wielkiego nieaktu przez absolutne, a zatem niekonstytucyjne postępowanie z mniejszością. Dzienniki opozycyjne ulegały ciągłej konfiskacji, redaktora „Politik“ uwięziono, rewizje były na porządku dziennym, a ostatecznie zawieszono ten dziennik na trzy miesiące, by doprowadzić do milczenia stronnictwo, które dało dowody poświęcenia swego dla całości monarchii i tylko z obecnymi rządami p. Beusta pod żadną miarą zgodzić się nie może.

To też całe niezawisłe dziennikarstwo, pośpieszyło z wytknięciem rządowi takiego niekonstytucyjnego postępowania, które omal że niedoprowadziło do zaburzenia spokoju, uzyskanego tylko przez puszczenie na wolną stopę uwięzionego redaktora „Politik“.

Nawet „Gazeta narodowa“, która przed dwoma miesiącami w obec takiego samego wypadku z zawieszonym na trzy miesiące „Dziennikiem lwowskim“ podówczas prócz prostych obelg i pochwały dla rządu, na lepszy się niezdobyła koncept, ujmuje się dziś szczerze za czeskim dziennikiem, wytykając tamtejszemu rządowi niewłaściwe postępowanie. Nawiasowem przywołaniem do pamięci tej okoliczności, nie czynimy zarzutu „Gaz. narod.“ — przeciwnie cieszymy się niezmiernie z jej zwrotu ku lepszemu, albowiem „lepiej późno jak nigdy“ za grzechy żałować i starać się poprawić.

Lecz wróćmy do mniejszości sejmu czeskiego. Otóż fakt ten na pobratymczym narodzie dokonany, powinien przekonać mniejszość, tak zwaną ruską, sejmu naszego, iż jej skargi na majoryzowanie przez większość, są bezzasadne, gdyż niezdolają wykazać w jakimkolwiek bądź kierunku, że rząd, lub też reprezentacja polskiej narodowości przekroczyła w stosunku do nich drogę konstytucjonalizmu; rząd bowiem z daleko większą względnością traktuje ich objawy opinii publicznej, a reprezentacja polska, mimo większości swej, czyni ustępstwa, byle tylko sprawę domową zgodzić się nie chciała. Nie pomogły atoli zabiegi; wybory odbyły się legalnie i jako takie przez namiestnictwo potwierdzone zostały. Dziś

nareszcie odbył się wybór zwierzchności gminnej. Burmistrzem obranym został ogromną większością głosów (z 34 głosujących 27 głosami) p. Maksymiljan Thürmann notariusz tutejszy. Jestto wybór najtrafniejszy, bo to człowiek znaczny, prawnego charakteru, a przede wszystkim dobry Polak. Jedno tylko życzylibyśmy jeszcze nowemu naczelnikowi gminy, a to „energji“. Tak jest, energii życzymy Tobie panie burmistrzu, by raz na zawsze głowę uciąć tej hydrze stugłówniej, która ciągle i zawsze czyhać będzie, by znowu w swoje szpony dostała i pożarła wszelką pomyślność tego miasta, które ty teraz reprezentujesz! Assesorami wybrani zostali p. Bańkowski poczmistrz tutejszy, dr. Rasch adwokat i Nowicki aptekarz, a z nich zastępcą burmistrza, p. Bańkowski, który i urzędowanie obejmie, gdyż p. Thürmann urzędowania obejmować nie może, dopóty pozwolenia od ministerstwa sprawiedliwości nie otrzyma.

Drohobycz 14. Kwietnia 1867.

Z dniem wczorajszym rozpoczęła reprezentacja miasta pierwsze swe czynności. Postawiono na porządek dzienny sprawozdanie o krokach poczynionych co do udziału w subskrypcji na bank hypotekarny, podział rady na sekcje, utworzenie posady sekretarza z stałą płacą i wybór delegacji celem odebrania majątku gminnego i ułożenia nowego inwentarza. Życie polityczne, życie reprezentacyjne acz niestety dotąd niepraktykowane u nas, musi się zastosować do pewnych form, pewnych przyjętych praw, które narody praktyczne na tem polu przyjęły i przestrzegają ściśle. Tam, gdzie nic niema, trzeba dochodzić do tego praktyczną drogą lub kosztem śmieszności i strat.

Nie można wymagać od nikogo postępowania od razu parlamentarnego i zaparcia się bezwzględności, gdyż czynności rzadko kiedy mogą przestąpić ciasny obręb pracy mrówczej i wyłonić się w dzieła wielkie. Nie można wymagać od nich, acz chętnie przyjęli na siebie obowiązki, ażeby tym poświęcili cały swój czas — zdrowie — przyjemność — nareszcie porządek życia domowego i zatrudnień zabezpieczających byt im i ich rodzinie. A cóż dopiero żądać można, kiedy czas, który ma być poświęcony pracy dla dobra kraju lub gminy, a częstokroć dla obydwóch razem, spływa na bezowocnych pogadankach — wzajemnym nauczaniu się i przeprowadzaniu sobkowatych małomiejskich interesów. Inteligencji jest rzeczą, ażeby obywatelom przymującym ochoczo brzemie służby publicznej — prawie zawsze niewdzięcznej i zapoznanej — ulżyć ile możności i znośniejsem uczynić; rzeczą inteligencji, która powinna być obznajomiona z mechaniką ciał reprezentacyjnych innych narodów, jest nadanie temu w domu swoim pewnych prawideł, któreby im dozwoliły poruszać się swobodnie, lekko i niezawisłe od wpływów cuchnących interesem i osobistością.

Wyliczeniem długiego szeregu wielkich i małych czynów i zasług z ubiegłego perijodu prezes miasta w półtora godzinnej mowie

zatrudnił — młodą — bo po raz pierwszy zasiadającą radę i zakończył takową wykazem cyfrowym powiększonego majątku gminnego, który 1858 w okrągłych sumach stanowił 800.000 złr. k. m., dziś 1.200.000 złr. w. a. — co naturalnie tak na korzyść przemówiło, że wielu z radnych byłoby chętnie złożyło dowody uznania wielkich zasług miniego burmistrzowania. Potem nastąpiło sprawozdanie dotyczące się banku hypotekarnego.

Co do majątku dodaje kilka uwag o rzetelnej tegoż obecnie wartości. Najpierw nie jest zasługą gospodarza, że nastąpiła wymiana monety, co uczyni 5% = 40.000 złr., również nieprzemawia na jego korzyść, że 210.000 złr. w papierach kursowych przyjęte są w wartości nominalnej, a przy niskim kursie obecnym 30% niżej policzyć je trzeba, co także uczyni 63.000 złr.; na ostatek w wykazie majątku kapitalizowano dochód propinacyjny na 5%, który w roku 1858, przynosił 24.000 złr., dziś 38.000 złr., a zatem 14.000 razy 20 = 280.000 złr., razem przeto 383.000 złr. Cała właściwie różnica na korzyść gospodarstwa wynosi 17.000 złr., które jak i kapitał propinacyjny raczej konsumpcji wzrastającej przypisać należy.

Uchwalono dalej wynagrodzenie dla prezesa i zastępcy; przystąpiono do debaty, i uchwalono, ażeby rozpisano miesięczny konkurs na posadę sekretarza, ukończonego i egzaminowanego prawnika, z płacą 600 złr. rocznie — aczkolwiek już parę miesięcy, kiedy publika osobę naznaczyła, której ma ten zaszczyt przypaść w udziale. — Odebranie majątku i sporządzenie inwentarza powierzono sekcji finansowej. — Uchwalono podział na sekcje przez zwierzchność proponowane i zakończono przyrzeczeniem złożonym w ręce naczelnika powiatu i delegata Wydziału. Wyszliśmy o godzinie w pół do dwunastej — i dostrzegłem trzy rodzaje malkontentów między rajcami i publicznością. 1. Tych, którzy niedospali, t. j. słabi na zdrowiu i późnym obciążeni wiekiem; 2. o Głodnych i gorących żołądkach; 3. Spragnionych o wyschlým gardle — a to nie po mału przyczyni się do odebrania chęci brania udziału w życiu reprezentacyjnem.

Nowiny z kraju i zagranicy.

— Ze w mieście naszym panuje obecnie większy porządek niż dawniemi laty, to prawda, ale równie prawda jest, że w tym względzie wiele p. zostaje do życzenia. I tak n. p. na wałach hetmańskich wałęsa się zupełnie pogniłe barjery, a ławki są w takim stanie, że zupełnie prawie siedzieć na nich nie można. Jak na „stołeczne“ miasto, taki stan publicznych przechadzek nie powinienby być cierpiany.

— Starym zwyczajem burmistrzów krakowskich, którzy podejmowali w Święta Wielkanocne naprzód rajców, ławników i konsulów, a co z tego było nie spożyte, szło na ubogich, zamierza, jak się dowiadujemy, prezydent miasta dr. Dietl przyjmować w sali radnej w pierwszy dzień na święconym radców miejskich, tudzież inne osoby zaproszone. W drugie zaś święto daje święcone na 20 podupadłych rodzin rzemieślniczych, tj. każda z tych rodzin otrzyma święcone w sali radnej, tudzież 5 złr. wsparcia. W różnych czasach różne bywały święcone publicznie. Niedługo pieczono na rynku krakowskim woły i barany,

Korespondencje.

Kołomyja 16. kwietnia 1867.

(A) Nareszcie i w tutejszym grodzie nowa rada gminna się ukonstytuowała. Wybory do tej rady jeszcze przed 6 tygodniami dokonane, wywołały i tutaj protesty pewnej kliki, która od 12 lat przyzwyczajona z zasobów miejskich korzystać, z nowym porządkiem rzeczy zgodzić się nie chciała. Nie pomogły atoli zabiegi; wybory odbyły się legalnie i jako takie przez namiestnictwo potwierdzone zostały. Dziś

rozdzielano między lud; znów o wiele lat później inne wyprawiano święcone: to wracającym do kraju rodakom w sali reductowej, to znów wujeżdżalni pod Kapucynami raczono rozbitków. później posyłano święcone do Ihławy i innych miejsc przeznaczonych dla internowanych;

— W obliżu Czerniowic napadli rabusie jadących w nocy z d. 8. na 9. kwietnia na jarmark do Seretu kupców i zrabowali im znaczną część towarów. Ujęto też ni-bawem kilku zbójów i oddano władzy sądowej.

— „Debatte“ wiedeńska donosi o śmierci margrabiego Wielopolskiego w Dreźnie, który jak donosiliśmy niedawno, ciężko był chory na rozmięczenie mózgu.

— W Wiedniu zostało założone nowe towarzystwo słowiańskie, a raczej czeskie, pod nazwą: „Pokrok“. Jest to rodzaj kasyna, na wzór czeskich besed, których celem zabawa towarzyska a oraz utrzymywanie czytelników.

— Do cukierni w miasteczku T. w Galicji, przyszedł pewien porządnie ubrany jegomość i zażądał sto sztuk bonbonów, za które natychmiast zapłacił. Tymczasem jednak nie wziął z sobą tylko dziesięć sztuk — mówiąc — że wskaże osobę, która ma wkrótce nadeść i której należy oddać resztę. Po chwili zjawia się tenże sam jegomość we drzwiach cukierni z drugim, i niewchodząc wcale do środka tejże, w te odzywał się słowa: „proszę oddać temu panu pozostałe dziewięćdziesiąt“. Niemałe było zdziwienie przybyłego, gdy zamiast 90 złr. oddano mu 90 cukierków. — Był nim zegarmistrz, u którego przed chwilą wyżej wspomniany jegomość zakupił rzeczy wartości 90 złr. i oświadczył, iż zostawił w cukierni takąż właśnie kwotę, gdyż gospodarz nie miał mu ze stówki wydać.

— Z nad granicy Królestwa Polskiego donoszą do „Gaz. Toruńskiej“: W rocznicę wstąpienia na tron cara Aleksandra II. odbywał się wielki festyn w mieście Słupcy. Na obchód ten naczelnik powiatowy, moskal, nakazał się stawić wszystkim wójtom gmin, sołtysom i ławnikom całego powiatu. Około 10. zrana zebrał ich wszystkich pomimo oporu do cerkwi i kazał tamże wysłuchać nabożeństwa i kazania w tym celu urządzonego, aby chłopom wystawić, że nie ma różnicy pomiędzy prawosławiem i katolicyzmem; poczem przy zastawionych obok cerkwi stołach, traktowano ich gorzałą, wnosząc toast kieliszkiem wódki na cześć cara — w czem także tenże naczelnik przewodniczył.

— Francuskie ministerstwo zarządziło wysłanie wszystkich galerników tulońskich do kolonii zamorskich do Kajenny i Nowej Kaledonii. Jeżeli się tam będą dobrze sprawowali, to w pewnym okresie czasu otrzymają wolność i bezpłatne grunty do uprawy. W interesie ludzkości cieszyć się należy, iż kara galier została raz zniesioną.

— Rosyjski kanclerz państwa bawi się whymorią. Augsburgska gazeta przytacza ustęp z listu pisanego przez Gorczakowa do jednego ze swych przyjaciół, w którym to liście powiada, że „Napoleon utrzymuje się w równowadze tylko za pomocą policzków, które mu daje p. Bismarck to z prawej to z lewej strony“. „Si non e vero, e bene trovato“.

— Jak zwykle tak i tego roku widzimy przed świętami Wielkanocnymi po wszystkich rogach miasta mnóstwo anonsów, zachwalających nam taniocigą i dobrocią towarów swych rozmaite sklepy i handele; między temi zaś szczególnie wódki i likiery znakomitą odgrywają rolę, które po największej części jako zagraniczne wyroby, a przeto za nadzwyczaj wygórowane ceny zachwalane nam bywają.

I istotnie jest to dla nas przykrą rzeczą, że z kraju spirytusy u nas wyrabiane w znacznej ilości za granicę wychodzą i ztamtąd znowu jako szlachetniejszy wyrób wracają, również jak jest smutnie, iż pomimo cen wygórowanych publiczność nasza wszyst-

ko, co zagraniczne, chociaż lichsze, chętnie nabywa. Mówiąc na tem miejscu o wyrobach tego rodzaju, z obowiązku kronikarskiego wypada nam wspomnieć, o wyrobach fabryki krajowej Baczewskiego, które nie tylko w naszym kraju lecz także i zagranicą zaszczytnie są znane i znaczny tam mają odbyć, a na ostatniej wystawie we Wiedniu za swą doskonałość medal otrzymały. Jest to fabryka, która u nas istnieje od przeszłego stulecia.

Słyszymy również, że fabryka ta wyroby swoje na wystawę światową do Paryża posłała i bardzoby nam było przyjemnie, gdyby i tam nasze z krajowej kartołanki produkowane wyroby, odznaczone zostały.

Snać że fabryka Baczewskiego przeświadczoną jest o doskonałości wyrobu swego, kiedy publiczności naszej niezachęca szumnemi ogłoszeniami do zakupu u siebie.

Przegląd artystyczno-literacki.

— (L.) Gdy p. Miłaszewski wprowadzał na naszą scenę puste operetki Offenbacha, Suppého i Zaitza, „Gaz. Narodowa“ w szlachetnem oburzeniu powstawała na dyрекcję teatru polskiego za prowadzenie sceny naszej w zbyt lekkim kierunku. Zarzuty „Gaz. Nar.“ były słuszne — przyznajemy to chętnie — bo takie karmienie naszej publiczności lekką a nie zbyt moralną strawą, nie mogło dobrze oddziaływać na gust tejże, i nie odpowiadało wy-mogom, jakie musimy stawiać narodowej scenie. Obecnie p. Miłaszewski z wielkiem wysileniem przedstawił Halkę Moniuszki — utwór niezwyklej piękności, czysto narodowy i poważny. Ale redakcja „Gazety Narodowej“ i z tego niezadowolona, w poważnym fejletonowym artykule krytykuje Halkę, krytykuje wykonanie tej opery na naszej scenie i zarzuca dy-rekcyję, że przedstawienie to jest profanacją sztuki. Nie przeczymy, że wykonanie Halki u nas pozostawia nie jedno do życzenia, że jednak wypadło wcale dobrze, a nie jak się p. fejletonoście podobało powiedzieć „gorzej niż miernie“ przyzna każdy, kto słuchał Halki bezstronnie, a ostry sąd krytyka wnosić nam każe, iż mu chodzi nie o sztukę, nie o kierunek sceny, ale o to, by dyрекcyję koniecznie krytykować. Powiada szanowny krytyk, że z przedstawienia tego nikt nie może mieć wyobrażenia o tej operze, żałujemy go mocno, że on go powziąć nie mógł, choć go cała publiczność powzięła. Żałujemy go mocno, że nie zna ludu naszego, odmawiając mu gorącości uczucia, które w góralach szczególnie w wysokim stopniu jest rozwinięte, żałujemy go nakoniec, że tylko w szlacheckich postaciach operetki, widzi prawdziwie rodzime typy, a tylko w polonesach znalazł prawdę. Partję z Halki osnate na motywach ludowych są naj-piękniejszą właśnie stroną opery, a jeżeli w nich rozwinięte jest gorące, namiętne uczucie, to nie wyda się nam ono wcale niewłaściwem w ustach pro-stej wiejskiej dziewczyny, jak to raczył uznać szan. krytyk, bo gorącości uczucia ludowi górskiemu od-mówić nie można. Samo zaś wykonanie opery za-dowolniło zupełnie naszą publiczność, którą pomimo krytyki „Gaz. Nar.“ wdzięczną będzie p. Miłaszewskiemu za wprowadzenie „Halki“ na naszą scenę i nie upatruje w tem pewnie profanacji sztuki. P. Mi-laszewski zrobił co mógł, a tylko jakieś uprzedzenie może mu robić za przedstawienia „Halki“ zarzuty po-dobne podniesionym w „Gaz. Nar.“

Gospodarstwo i przemysł.

— Komite! Towarzystwa gosp. galic. uprasza niniejszem wszystkich szan. członków o nadesłanie materiałów do pytań na przyszłe (34) ogólne zgro-madzenie.

— Pod kierunkiem komitetu czeskiego Towarzystwa gospodarskiego, odbędzie się w Pradze d. 17. i 18. maja r. b. pierwszy wielki targ na bydło roz-plodowe i opasowe, tudzież maszyn i narzędzi rolniczych — połączony z wystawą. Chcący wysłać by-

dło swe lub maszyny na targ ten, mają dotyczące dokładne doniesienie nadesłać do 1. maja pod adre-sem: Ständiges Comité für Zucht und Mastvieh der k. k. priv. öster. Gesellschaft des Königreichs Böhmen in Prag Nr. 199.

— Z Inowrocławia w Poznańskim piszą, że tam deszcze trwają nieustannie od dwóch tygodni, przeto wszystkie roboty rolne spóźniają się, albowiem w błocie nie ma co poczynać. Dawno tyle wód niepamię-tają. Jezioro Gopło wezbrało do wysokości, jakiej nigdy niezapamiętano.

— W Prusiech Zachodnich rozpisano zakupno remontowych koni, w Kwidzynie na 20. maja w Mal-borgu na 22. maja, w Wejherowie na 2. września, a w Czczewie na 4. września.

— Odbyt nierogaczyny tucznej w Wiedniu, jest dość znaczny; po kilkaset codziennie przechodzi w ręce rzeźników. Dnia 13. b. m. przypędzono 650 sztuk i wszystkie zostały sprzedane po cenie 28 do 31 kr. za funt.

— W obwodzie złoczowskim płacą przeciętnie: miarę pszenicę 4.25, żyta 2.60, jęczmienia 2.10, hre-czki 2.45, owsa 1.45, kartofli 1.20. Donoszą oraz, że wskutek dżdżystej pory roku, kartofle zagniły w dołach. O sadzeniu takowych z powodu przesiąkłej ziemi, nie ma mowy.

Część urzędowa.

Nominacje. Adjunkt sądowy Mochnacki Edmund komisarzem powiatowym; prakt. konceptowy dr. Schmidt Michał konceptistą namiestnictwa.

Konkursa. Posady radcy przy sądzie obw. w Stanisławowie (1470 złr.); term. pod. po 15. maja; adwokata w Suczawie; term. pod. do 15. maja; sługi kancelaryjne przy sądzie wyższym krajowym we Lwowie (420 złr.); t. p. do 15. maja; dwa sty-pendja po 50 złr. z funduszu miasta Czerniowiec dla uczni szkół realnych tamże; t. p. do 1. maja.

Rzeczy polskie,

dział encyklopedyczny wychodzący przez lat kilka przy czasopiśmie „Przyjaciel domowy“ po 10 numerów rocznie, dla przyspieszenia jego ukończenia, będzie teraz wydawane w zeszytach kilkuarkuszowych (co miesiąc jeden zeszyt). Obejmując wydawnictwo tego dzieła — wypracowanego na podstawie drogocennych „Starożytności polskich“, podpisana agen-cja rozpisuje nań prenumeratę na rok 1867 w ilości 1 złr. 80 kr., za którą szan. Czytel-nicy otrzymywać będą co miesiąc jeden zeszyt, co z końcem roku wyniesie 30—40 ark. druku.

Zeszyt bieżący znajdujący się pod prasą, za-wiera artykuły: Kanclerz w Polsce, Kańczuga miasto, Kandydat do tronu, Kaniów miasto, Kantorowie ko-scielni, Kapiele, Kapitan, Kaplerz, Kapnicy, Kaptiwus, Kapucyni, Karaczan, Karaimy, Kara talionis zwana, Karajja, Karczew, Karczmy, Karczówka, Kardynały, Kargowa, Karły, Karmazyny, Karmelci, Karniszyn, Karocy, Karpaty, Kartofle, Kartuzi, Karty, Kasztelan, Kawa, Kawalerowie maltańscy, Kawalkatorowie, Ka-zimierz miasto, Kaźmierzow, Kejdany, Kempno, Kenty, Kielce, Kijów, Kimpolung, Kirchholm, Kłatwa ko-scielna, Klecha, Klecko, Klejnoty koronne, Kmiec, Knyszyn, Kobylin, Kolbuszow, Kołaczyce, Kołędz, Kołomyja, Konfederacja etc.

Życzący posiadać dzieło to od początku jego wydawania, dopłaca 1 złr. 20 kr., za co otrzyma franco Tom I. (od lit. A. do J.) i 1szy zeszyt w 4½ arkuszach Tomu II.

Przedpłaty przesyłają się bezpośrednio pod adresem agencji „Czasu“ we Lwowie przy placu katedralnym, lub za pośrednictwem re-dakcji „Dziennika polskiego“.

Projekt do statutu towarzystwa krajowego wzajemnej pomocy oficjalistów prywatnych.

(Dokończenie.)

Prawo członków rzeczywistych do stałej zapomogi.

§. 14. Prawo do stałej zapomogi ma każdy członek rzeczywisty, który po dziesięciu latach nienagannej czynnej służby, jako oficjalista prywatny w myśl §. 3. tej ustawy i należenia przez ten czas do Towarzystwa wskutek niezawinionej niemocy, niedającej się uleczyć, stał się niezdolnym do dalszego zarabkowania.

Aby uzyskać stałą zapomogę, członek w warunkach powyższych powinien wydziałowi powiatu swego przedłożyć:

1. Świadcstwo lekarza na ten cel przez wydział centralny stale lub do pojedynczego wypadku wskazanego, iż wskutek niezawinionej niemocy nie dającej się uleczyć, stał się niezdolnym do dalszego zarabkowania.

2. Świadcstwo moralności urzędu gminnego z miejsca, w którym po raz ostatni najmniej przez rok cały służył i świadectwa służbowych u których, zostawał w obowiązkach do ostatniego czasu.

3. Streszczenie przebiegu życia swego, wykaz stanu, rodziny i majątku.

Wydział powiatowy jest obowiązany do najsumienniejszego sprawdzenia faktów i twierdzeń w powyższych dokumentach zawartych, do uzupełnienia ich swoimi uwagami, poczem stawia wniosek do wydziału centralnego o udzielenie lub odmówienie stałej zapomogi.

Wysokość stałej zapomogi.

§. 15. W warunkach poprzedniego paragrafu, otrzymuje członek rzeczywisty Towarzystwa:

1. Po 10 latach czynnej służby i należenia do Towarzystwa $\frac{5}{10}$ rocznej kwoty, przypadającej na przeciętną liczbę udziałów, z którymi członek we wszystkich latach tego perjodu do Towarzystwa należał.

2. Podług obliczenia na podstawie tych samych zasad, otrzymuje członek po 15 latach czynnej służby i należenia do Towarzystwa $\frac{6}{10}$;

3. Po 20. latach $\frac{7}{10}$;

4. Po 25. latach $\frac{8}{10}$;

5. Po 30. latach $\frac{9}{10}$;

6. Po 35. latach ustaje obowiązek członka uiszczania spłat, i członek niezdolny do dalszego zarabkowania otrzymuje pełną kwotę roczną, przypadającą na przeciętną liczbę udziałów, z którymi członek we wszystkich latach każdego z powyższych perjodów do Towarzystwa należał.

W tem to obliczeniu będą uwzględniane tylko udziały każdego ukończonego pięciolecia. i stałą zapomogę otrzymuje członek zawsze od 1. stycznia po upływie tego roku, w którym wszedł w warunki pobierania jej.

Pensja wdowy i jej wysokość.

§. 16. W warunkach, w których oficjalista prywatny mógł otrzymać stałą zapomogę, na podstawie tego samego obliczenia i z tymże terminem płynności, pozostała po nim wdowa, jeżeli najmniej przez 3 lata była zamężną i do śmierci męża sądownie nie rozłączoną, lub jeżeli przypisana do rozłączenia sądowego nie została jej przypisana, — ma prawo do pensji, licząc dla wdowy pozostałej z jednym dzieckiem $\frac{1}{2}$ tej kwoty, która jako stała zapomoga na męża jej przed śmiercią, jego przypaść mogła; jeżeli wdowa pozostała z więcej jak jednym dzieckiem, pensja jej będzie obliczona w stosunku $\frac{2}{3}$ do stałej zapomogi, która na męża jej mogła przypaść.

Wdowa ma obowiązek do pensji przywiązany, utrzymywania i wychowania dzieci, idąc zaś powtórnie za męża, traci swą pensję i prawo do niej przechodzi jako prawo do stypendjum na dzieci.

Stypendja dzieci.

Pozostałe po oficjalistach prywatnych dzieci, których matka przed ojcem zmarła, lub których matka owdowiała później odumiera, albo powtórnie za męża wychodzi, lub w końcu, których matka żyjąca nie ma prawa do pensji, mają w warunkach przywiązanych do udzielenia pensji wdowie, na podstawie tego samego obliczenia i z równym terminem płynności, prawo do stypendjum, a to: jeżeli dzieci takich jest dwoje lub mniej, $\frac{1}{2}$, jeżeli ich jest troje lub więcej $\frac{2}{3}$ tej kwoty, która na ojca przed zgonem jego, jako stała zapomoga przypaść mogła. Stypendja dzieci są konkretalne, będą wypłacane do rąk opieki sądowej, i prawo do nich mają, jeżeli przed tym czasem nie dojdą do utrzymania własnego, chłopcy do ukończonych lat 18., dziewczęta do wyjścia za męża lub skończonych lat 16.

Prawo dzieci wychodzących z warunków pobierania stypendjum przez wiek lub inne zaopatrzenie, lub dzieci zmarłych, przechodzi na resztę rodu, dopóki te są w warunkach pobierania stypendjum.

§. 18. Wdowa traci prawo do pensji i dzieci prawo do stypendjów, jeżeli niemoralne życie prowadzą, lub jeżeli za czyn hańbiący zasądzeni zostali.

Prawo członków do doraźnej zapomogi.

§. 19. Do doraźnej zapomogi z funduszu powiatu swego, ma prawo członek rzeczywisty w razach, jeżeli przez słabość własną lub rodziny, przez niezawinioną szkodę w majątku, przez niezawinioną utratę posady lub w inny sposób został zagrożony w swoim bycie materialnym.

Prócz członków Towarzystwa mają prawo do doraźnej zapomogi, wdowa i dzieci zmarłego członka Towarzystwa, jeżeli nie są w warunkach otrzymania pensji lub stypendjum.

Chcąc otrzymać zapomogę doraźną, członek Towarzystwa lub pozostała po nim rodzina, powinna zgłosić się o nią do funduszu doraźnej zapomogi tego powiatu, w którym członek po raz ostatni najmniej przez dwa lata należał do Towarzystwa.

Członek żądający doraźnej zapomogi powinien świadectwem lekarskim lub urzędu gminnego udowodnić przyczynę poniesionej straty na majątku, prócz tego pod względem moralności i służby, przedłożyć te same dokumenta i wykazy, które są przepisane do otrzymania stałej zapomogi.

Wysokość doraźnej zapomogi.

§. 20. Wysokość doraźnej zapomogi oznacza wydział powiatowy, z uwzględnieniem funduszu na ten cel uzbieranego, stosunków rodziny proszącego, liczbę lat należenia do Towarzystwa i udziałów, z którymi należy, w końcu z uwzględnieniem ogólnej liczby potrzebujących doraźnej zapomogi w chwili bieżącej.

Utrata praw członka i wykluczenie z Towarzystwa.

§. 21. Moralne życie i czynna służba oficjalisty prywatnego, są warunkami nietylko przyjęcia do Towarzystwa, ale też należenia do niego i korzystania z jego dobrodziejstw.

Dlatego wydział centralny, na wniosek dotyczącego wydziału powiatowego, może orzec wykluczenie z Towarzystwa każdego członka, który:

1. Za czyn hańbiący został zasądzony.

2. W skutek nałogowego pijaństwa, nierzetelności lub innego przewinienia służbowego stracił miejsce, jeżeli powód oddalenia ze służby jest uzasadniony.

3. Który będąc w jakimkolwiek sposób przypuszczony do administracji wewnętrznej Towarzystwa, przeciw interesom Towarzystwa, ze złą wolą, lub przez niedbalstwo w wyższym stopniu zawini, i Towarzystwo na szkodę narazi.

W tych razach członek wykluczony ma prawo odwołać się przeciw orzeczeniu wydziału centralnego do Rady nadzorczej.

Po prawomocności wyroku wykluczającego, członek niema prawa do żądania w jakiegokolwiek drodze zwrotu wpłat lub innego odszkodowania.

Prócz powyższych wypadków, członek przestaje należeć do Towarzystwa:

1. Jeżeli przez rok cały swoich wpłat nie uiszcza i po upomnieniu do dni 30 zaległości wraz z odsetkami zwłoki nie zapłacił.

2. Jeżeli członek traci służbę dotychczasową i przez rok cały nowej posady nieuzyska, natenczas, chociaż ponosi wpłaty do Towarzystwa, powinien zwłokę w uzyskaniu posady nowej, w drugim roku przed wydziałem centralnym usprawiedliwić.

Jeżeli usprawiedliwienie nie zostanie przyjęte, lub jeżeli przez dwa lata pozostaje bez służby, natenczas przez to samo przestaje być członkiem Towarzystwa. Jednakże wpłaty poczynione od czasu utraty służby, będą mu zwrócone.

Jeżeli członek w dalszych dwóch latach otrzyma stałą posadę, to może odzyskać dawne swe prawa, jeżeli należności wszelkie za czas ubiegły uiszczy, i nadal w porządku obowiązków członka wypełnia.

§. 22. Z dochodów funduszu rezerwowego może Rada nadzorcza w miarę wysokości tychże, dwie lub więcej nagród po 100—200 złr. rocznie wyznaczyć, o którą ubiegać się ma prawo każdy członek rzeczywisty Towarzystwa, który:

1. przez długoletnią wierną służbę w jednym miejscu, —

2. przez wybitniejszy czyn w interesie służby wypełniony, —

jako oficjalista prywatny zasłużył na szczególne uznanie i nagrodę.

Ubiegających się o takie wynagrodzenie, przedstawiają wydziały powiatowe Wydziałowi centralnemu, a Rada nadzorcza rozdziela te nagrody najgodniejszym.

Zmiana statutów.

§. 23. Zmiany w statutach może uchwalić tylko Rada nadzorcza. Do prawomocności uchwały takiej potrzeba przyzwolenia $\frac{2}{3}$ głosów członków przy głosowaniu obecnych.

Do powzięcia uchwały rozwiązania Towarzystwa, potrzeby na nią $\frac{3}{4}$ głosów wszystkich delegatów do Rady nadzorczej. Jeżeli przy powzięciu uchwały rozwiązania Towarzystwa fundusze jego nie będą przeznaczone na inny cel, natenczas mają być użyte na utworzenie stypendjów dla uczniów potrzebnych, przed innymi dla synów oficjalistów prywatnych w krajowych zakładach agronomicznych.

§. 24. Towarzystwo w całym swym zarządzie poddaje się każdemu nadzorowi władz krajowych, przez przepisy prawne wymaganemu.

Kurs lwowski,		Dają		Żądają	
z dnia 17. kwietnia.		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski		6	11	6	19
Dukat cesarski		6	14	6	22
Półimperjał rosyjski		10	70	10	84
Rubel srebrny rosyjski		1	97	2	03
Rubel papierowy rosyjski		1	69	1	72
Talar pruski		1	94	1	97
Galic. listy zastaw. w. a.		75	83	76	67
Galic. listy zastaw. m. k.		79	61	80	44
Galic. obligacje idemniz.		67	33	68	25
Pożyczka narodowa		67	42	68	42
Akcje kolei żelaz. galic.		208	17	212	17
" " czerniowieckiej		175	17	178	67

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 17. kwietnia.		złr.	kr.
5% Metaliki		57	50
5% Pożyczka narodowa		68	60
Losy pożyczki z roku 1860		81	40
Akcje banku wiedeńskiego		708	—
" kredytowego		168	60
Londyn. 10 funtów szterlingów		131	70
Srebro		129	25
Dukat pojedynczy		6	20

OGŁOSZENIA.

Następujące broszury można u podpisanego dostać

(po niższych cenach — dokąd jeszcze zapas
wystarczy.)

Obleżenie i zburzenie Jerozolimy przez Tytusa z mapą ziemi św. 2 zes.	30 cent.
Jan Bielecki poemat Słowackiego z rycinami	15 "
Plany Słowian południowych	10 "
Wilja Bożnego narodzenia powieść J. Dzier- kowskiego	30 "
Przybłęda, komedia w 2. aktach	30 "
Obrona Sokołowa, poemat z rycin. (komis.)	40 "
Bajki dla dzieci, z wielu rycinami	15 "
Systematyczny układ ustaw we względzie myt drogowych, mostowych i przewozowych	10 "
Imionospis poległych w powstaniu 1863 i 1864, z wielu drzeworytami	50 "

Są jeszcze i kompletne roczniki Przyjaciela
Domowego z lat 1865 i 1866. Rocznik pojedynczy
kosztuje 3 złr. albo oba razem 5 złr. — Dla czy-
telników gminnych i ludzi pracy — tylko 4 złr.

Zamówienia z prowincji czynią się listownie,
wskutek których przesyłka odbędzie się natychmiast
za zaliczką pocztową.

Hipolit Stupnicki,
wydawca.

Lwów d. 18. lutego 1867

Poszukuje się od Św. Jana b. r. **dzierżawy**,
mniej więcej 200 morg. obszaru mającej —
w dobrej glebie — z dobrymi budynkami — na
czynsz dzierżawny 1200 — 1500 złr.

Ze szczegółami zgłosić się proszę pod
adresem **A. B. p. Żmigrod.** 95-2-2

Do Amatorów dobrej Herbaty!

Odebrałem świeży transport herbaty
z Hong-Kong w dwóch gatunkach, nadeszłej
do Londynu okrętem Erlking — której ku-
zego czasu dostać można po złr. 4 i 3 za
funt; **we Lwowie ulica Św. Jana 897,**
kamienica Wgo Onyszkiewicza na 1m.
piątrze. 93-2-6 T.

Biorącym funtów 10 daję rabatu
funt — zaś 6 funt. przesyłam franco. Za-
mówienia z prowincji uskuteczniat — natych-
miast.

Xaw. Górski.

Nakładem **KAROLA WILDA** we Lwowie

jest na ukończeniu i wyjdzie z pewnością dnia 20. kwietnia b. r.

drugi zeszyt Ustaw krajowych

zawierający oprócz ustaw o konkurencji szkolnej i kościelnej tudzież o publikowaniu ustaw
i o funduszu zapasowym kościelnym także

skorowidz wszystkich miejscowości

w Galicji wraz z Krakowem, z dokładnem oznaczeniem

93-2-3

powiatu do którego należą i stacyj pocztowych lub kolejowych.

Cena tego tomika wydrukowanego pięknie, na papierze białym, klejowym wynosi tylko 60 ct. w. a.

Wyszedł zeszyt VII. dzieła

Dra Czernyńskiego:

Powszechnie prawo prywatne austriackie.

Zeszyt ten (po cenie 1 złr.) nabyć można,
równie jak poprzednie we wszystkich księgarni-
ach, we Lwowie także u autora pod
l. 18. m. — Z zeszytem X. dzieło będzie
ukończonem. 94-3-3.

Hamburgski skład herbaty i kawy w Wiedniu,
verlängerte Weihburggasse nr. 27,

jest w skutek swych bezpośrednich zawiązań stosun-
ków z głównymi składami europejskimi, w położeniu,
zwalczyć wszelką konkurencję i kupującym zabezpieczyć
najtańsze ceny, jakie zwykłe tylko dla sprzedaży
en-gros ustanowić można.

Herbata od 1 złr. 80 c. do 10 złr. za funt w.

Wszystkich, którzy przyzwyczajeni są pić dobrą,
mocną i aromatyczną herbatę, czyni się uważnymi na
powszechnie ulubioną i tylko w tym składzie rzetelnie
utrzymywaną

londyńską mieszaną herbatę

wied. funt po 4 złr.

Wszelkie polecenia z prowincji uskuteczniają się
najrychlej za przesyłką gotówki lub za przekazem
pocztowym. 57-8-12

Hamburgski skład kawy i herbaty

Wien, verlängerte Weihburggasse nr. 27.

Buraki pastewne, olbrzymie żółte, garniec	1 złr —
" " białe Imperial	1 " —
" " mieszane	70 c.
Koniczyna czerwona, Riona	korzec 64 " —
" biała	cetnar 70 " —
Lucerna francuska	55 " —
Lubin, biała	9 " —
" żółta	13 " —

jak również wszystkie inne gospodarcze, leśne, jakoteż
nasiona jarzyn i kwiatów poleca handel nasion

Karola Neumann

90-5-5

Lwów — plac marjacki l. 361.

KARTA POLSKI

w granicach z r. 1772.

i krajów ościennych.

nowe poprawne wydanie

ze szczególnym oznaczeniem kolei żelaznych w ruchu
i w budowie będących, gościńców pocztowych, linii te-
legraficznych, rzek spławnych, miejsc kąpielowych,
źródeł nafty i t. p. według najnowszych i najdokład-
niejszych podań statystycznych przez J. Osieckiego
skreślona — **wyszła właśnie z pod prasy.**

Kraje ościennie tej mapy obejmują miasta: **Pe-
tersburg, Kopenhage, Berlin, Drezno, Wiedeń,**
Jassy i Odesę, a zatem przedstawiają przestrzeń
od Bałtyku do Czarnego morza. 4-6-0

Oznaczenia historyczno-geograficzne czynią tę
kartę niezbędną dla użytku młodzieży w szkołach i za-
kładach naukowych, zaś wyż wymienione komunikacje
lądowe i wodne dla podróżnych po kraju i za granicą.

Mapę tę nabyć można w **Wydawnictwie „Dzien-
nika lwowskiego”**, egzemplarz kolorowany wytwornie,
oprawny, po 2 złr., 10 egzemp. nieoprawnych 12 złr.

PIOTR MIKOŁASCH

przy ulicy Szerokiej Nr. 9 1/4

poleca nowo urządzonego swój, obfity we wszelkie
materiały do użytku tak aptekarzy jak niemień przy-
mysłowców, fotografów, chemików, farbiarzy etc. etc.
po cenach najumiarkowańszych; także utrzymywać bę-
dzie tenże krótki czas jeszcze skład **lamp** przewy-
bornej konstrukcji Stobwassera w Berlinie, po znacznie
zniżonych cenach. 69-11-12

W całej monarchji, dla szczególnej taniości,
a rzetelnej i dokładnej usługi, przez Wy-
soką szlachtę i Szanowną Publiczność
uznany

SKŁAD UBIORÓW Leopolda Kellera w Wiedniu,

Stadt, Rothenthurmstrasse Nr. 3. I. piętro, na-
przeciw Arcybiskupiego pałacu, przy rogu placu
Św. Szczepana,

poleca najwykwintniejsze i najmodniejsze
męskie suknie własnego wyrobu, według
najświeższych mód, po najtańszych cenach.

Zupełny ubiór wiosenny 12 złr.

Wierzchnie surduty według
najelegantniejszego fasonu i we wszystkich
kolorach

8 złr.

Surduty wiosenne	od 5 do 25 złr.
Surduty wierzchnie	8 — 30 "
Ubiory wiosenne	12 — 36 "
Ubiory letnie	10 — 26 "
Surduty myśliwskie	6 — 25 "
Szlafroki	7 — 26 "
Fraki i surduty	14 — 28 "
Surduty dla księży	16 — 28 "
Spodnie	4 — 14 "
Kamizelki	od 2.50 — 8 "

Zamówienia z prowincji będą pod za-
ręceniem najrzetelniej wykonywane podług prze-
słanej miary szerokości piersi, objętości stanu
i długości kroku, a suknie, które nie leżą naj-
akuratniej, za opłaconem zwróceniem zamie-
nione lub przypadająca za nie należytość
zwrócona.

Próbki materij na żądanie wysyłają się
bezpłatnie, a na pisemne zapytania odpowiedź
udziela się franko. Również stare suknie za-
mieniają się na nowe, a trochę używane są
bardzo tanio do nabycia.

Ze względu, że wszystkie moje towary
zakupuję za gotówkę, i że stoje w stosunkach
bezpośrednich z pierwszymi fabrykami krajow-
ymi i zagranicznymi, oraz na podstawie mojej
stałej zasady, aby wszystkich wedle najlep-
szego sumienia obsłużyć, ośmielam się odezwać
do zaufania Szanownej Publiczności, gdyż
szczególnem mojem będzie zadaniem, jak naj-
lepiej odpowiedzieć wszystkim żądaniom.

Leopold Keller w Wiedniu,
Stadt, Rothenthurmstrasse N. 3 I. Stock.
naprzeciw pałacu arcybiskupiego, na rogu placu
Św. Szczepana. 77 15-30.